

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

7 päivänä maaliskuuta 2013 (*)

Verotus – Arvonlisävero – Direktiivi 77/388/ETY – Erityisten sijoitusrahastojen hallinnoinnin vapautus arvonlisäverosta – Ulottuvuus

Asiassa C-275/11,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Bundesfinanzhof (Saksa) on esittänyt 5.5.2011 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 3.6.2011, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

GfBk Gesellschaft für Börsenkommunikation mbH

vastaa

Finanzamt Bayreuth,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Tizzano sekä tuomarit A. Borg Barthet, J.-J. Kasel, M. Safjan (esittelevä tuomari) ja M. Berger,

julkisasiamies: P. Cruz Villalón,

kirjaaja: hallintovirkamies V. Tourrès,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 28.6.2012 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- GfBk Gesellschaft für Börsenkommunikation mbH, edustajanaan E. Schulz,
- Saksan hallitus, asiamiehenään T. Henze,
- Kreikan hallitus, asiamiehinään I. Pouli ja K. Boskovits,
- Luxemburgin hallitus, asiamiehenään C. Schiltz,
- Euroopan komissio, asiamiehinään C. Soulay ja B.-R. Killmann,

kuultuaan julkisasiamiehen 8.11.2012 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisukysymys koskee jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta – yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste – 17.5.1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (EYVL L 145, s. 1; jäljempänä kuudes direktiivi) 13 artiklan B kohdan d alakohdan 6 alakohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat GfBk Gesellschaft für Börsenkommunikation mbH (jäljempänä GfBk) ja Finanzamt Bayreuth ja jossa on kyse siitä, että Finanzamt Bayreuth on kieltäytynyt vapauttamasta arvonlisäverosta GfBk:n eräälle pääomasijoitusyhtiölle tarjoamia neuvontapalveluja.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

3 Kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan d alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta jäljempänä luetellut liiketoimet edellytyksillä, joita ne asettavat vapautusten oikeaksi ja selkeäksi soveltamiseksi sekä veropetosten, veron kiertämisen ja muiden väärinkäytösten estämiseksi, edellä sanotun kuitenkin rajoittamatta yhteisön muiden säännösten soveltamista:

— —

d) seuraavat liiketoimet:

— —

3. liiketoimet, mukaan lukien välitys, jotka koskevat [varojen talletusta,] käyttötilejä, maksuja, tilisiirtoja, saamisia, shekkejä ja muita [siirtokelpoisia arvopapereita], lukuun ottamatta saamisten perimistä;

— —

5. liiketoimet, mukaan lukien välitys mutta lukuun ottamatta [hallinnointia] ja tallessapitoa, jotka koskevat osakkeita, yhtiö- ja yhteenliittymäosuuksia, obligaatioita ja muita arvopapereita – —;

6. jäsenvaltioiden määrittelemien erityisten sijoitusrahastojen [hallinnointi].”

4 Arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 20.12.1985 annetun neuvoston direktiivin 85/611/ETY (EYVL L 375, s. 3) 1 artiklan 2 ja 3 kohdassa määritellään kyseiset yritykset seuraavalla tavalla:

”2. Yhteissijoitusyrityksillä tarkoitetaan tässä direktiivissä, jollei 2 artiklasta muuta johdu, yrityksiä:

— joiden tarkoituksena on yleisöltä hankittujen varojen yhteinen sijoittaminen ja jotka toimivat riskin hajauttamisen periaatteella

ja

— joiden osuudet on haltijan vaatimuksesta ostettava takaisin tai lunastettava suoraan tai välillisesti näiden yritysten varoilla. Yhteissijoitusyrityksen toimenpide, jonka tarkoituksena on varmistaa, ettei sen osuuksien pörssiarvo poikkea merkittävästi niiden nettoarvosta, rinnastetaan

takaisinostoon tai lunastukseen.

3. Tällainen yritys voidaan perustaa oikeudellisesti joko sopimusoikeudellisten säännösten (rahastoyhtiöiden hoidossa olevat sijoitusrahastot), trusteja koskevien säännösten ('unit trust') tai yhtiöjärjestyksen (sijoitusyhtiöt) nojalla.

— —”

5 Kyseisen direktiivin 4 artiklan 1 kohdan mukaan yhteissijoitusyritys ”ei saa aloittaa toimintaansa yhteissijoitusyrityksenä ennen kuin sen jäsenvaltion viranomaiset, — — jossa se sijaitsee, ovat antaneet sille toimiluvan”.

6 Kyseisen direktiivin 6 artiklan mukaan ”rahastoyhtiö ei saa harjoittaa muuta toimintaa kuin sijoitusrahastojen ja sijoitusyhtiöiden hoitamista”.

7 Direktiiviä 85/611 muutettiin 21.1.2002 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/107/EY (EYVL 2002, L 41, s. 20) rahastoyhtiöiden ja yksinkertaistettujen tarjousesitteiden sääntelemiseksi ja 21.1.2002 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/108/EY (EYVL 2002, L 41, s. 35) yhteissijoitusyritysten sijoitusten osalta.

8 Direktiivin 85/611, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2001/107, 5 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaan ”tätä direktiiviä sovellettaessa sijoitusrahastojen ja sijoitusyhtiöiden hoitamiseen kuuluvat myös liitteessä II luetellut tehtävät; luettelo ei ole tyhjentävä”.

9 Kyseisessä liitteessä II mainitaan seuraavat seikat ”yhteiseen salkunhoitoon kuuluv[ina] tehtäv[inä]”:

”— Sijoitusten hoito

— Hallinnoiminen:

- a) lakisääteiset ja rahastonhoitoon liittyvät kirjanpito palvelut,
- b) asiakastiedustelut,
- c) arvonmääritys ja hinnoittelu (veroilmoitukset mukaan luettuna),
- d) säännösten noudattamisen seuranta,
- e) osuudenhaltijarekisterin ylläpito,
- f) tulojen jakaminen,
- g) osuuksien liikkeeseenlasku ja lunastaminen,
- h) sopimusten selvitystoiminta (osuustodistusten toimitus mukaan luettuna),
- i) tietojen kirjaaminen;

— Markkinointi”.

10 Direktiivin 85/611, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2001/107, 5 g artiklassa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus ”salli[a] rahastoyhtiön siirtää liiketoimintansa tehostamiseksi yhden tai useamman omista tehtävistään kolmansille osapuolille”, kunhan kyseinen toimeksianto

täyttää tuon 5 g artiklan 1 kohdan a–i alakohdassa mainitut edellytykset.

11 Noihin edellytyksiin kuuluu kyseisen säännöksen c alakohdassa asetettu edellytys, jonka mukaan on niin, että ”mikäli tehtävien siirto koskee sijoitusten hoitoa, toimeksianto voidaan antaa ainoastaan yrityksille, jotka ovat saaneet toimiluvan tai jotka on rekisteröity varojen hoidon suorittamista varten ja joiden toiminnan vakautta valvotaan; tehtävien siirron on oltava rahastoyhtiöiden määrääjain vahvistamien, sijoitusten hajauttamisperusteiden mukainen”.

Saksan oikeus

12 Arvonlisäverosta 26.11.1979 annetun lain (Umsatzsteuergesetz), sellaisena kuin se oli voimassa pääasiassa kyseessä olevan ajanjakson aikana eli vuosina 1999–2002 (jäljempänä UStG), 4 §:n 8 momentin h kohdan mukaan ”rahastojen hallinnointi” on vapautettu verosta ”pääomasijoitusyhtiöistä annetun lain [(Gesetz über Kapitalanlagegesellschaften, jäljempänä KAGG)] perusteella”.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

13 GfBk on yritys, jonka toimialana on pörssitiedotteiden ja -suositusten levittäminen, rahoitusvälineiden sijoittamista koskevien neuvontapalvelujen antaminen ja pääomasijoitusten markkinoiminen.

14 GfBk teki vuoden 1999 joulukuussa sopimuksen sellaisen pääomasijoitusyhtiön kanssa, joka hallinnoi KAGG:n mukaisesti erityisenä sijoitusrahastona yleisölle avointa sijoitusrahastoa. GfBk sitoutui siis neuvomaan kyseistä pääomasijoitusyhtiötä ”rahasto-omaisuuden hallinnoinnissa” ja antamaan sille ”rahasto-omaisuuden jatkuvaan seurantaan perustuen suosituksia rahaston omaisuuskohteiden myynnistä ja ostosta”. GfBk sitoutui niin ikään ”ottamaan huomioon riskien hajauttamisen periaatteen, laissa säädetyt sijoitusrajoitukset – – sekä sijoitusehdot – –”.

15 Asiakirja-aineistosta ilmenee, että osapuolten välillä oli myös sovittu, että GfBk saa neuvontapalveluistaan korvauksen sijoitusrahaston kuukausittaisen keskiarvon mukaan lasketun prosenttiosuuden perusteella.

16 GfBk tarjosi kyseisen sopimuksen täyttämiseksi pääasiassa kyseessä olevalle pääomasijoitusyhtiölle vuosina 1999–2002 arvopapereiden ostoa ja myyntiä koskevia suosituksia puhelimitse, faksitse tai sähköpostitse. Pääomasijoitusyhtiö syötti kyseiset suositukset osto- ja myyntimääräyksiä koskevaan järjestelmäänsä ja pani ne täytäntöön usein muutamia minuutteja niiden vastaanottamisen jälkeen tarkastettuaan ensin, ettei niillä rikottu sellaisia laissa säädettyjä sijoitusrajoituksia, joita sovelletaan erityisiin sijoitusrahastoihin. Vaikka mainittu pääomasijoitusyhtiö ei tehnyt itsenäisiä valintoja sijoitusrahaston hallinnoinnissa, sillä oli siis edelleen päätöksentekovalta ja vastuu viime kädessä. GfBk:lle ilmoitettiin siitä, mitä sen suosituksille oli tehty, ja se sai päivittäiset otteet sen sijoitusrahaston kokoonpanosta, jonka osalta se antoi neuvoja.

17 GfBk pyysi liikevaihtoveroa koskevassa verotusmenettelyssä, että sen pääasiassa kyseessä olevalle pääomasijoitusyhtiölle antamat neuvontapalvelut vapautetaan arvonlisäverosta erityisen sijoitusrahaston ulkoistettuina hallinnointipalveluina. Finanzamt hylkäsi kyseisen pyynnön ja katsoi, etteivät GfBk:n tarjoamat palvelut kuulu kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan d alakohdan 6 alakohdassa tarkoitetun erityisten sijoitusrahastojen hallinnoinnin piiriin eivätkä ne voineet siis oikeuttaa tällaista vapautusta.

18 GfBk riitautti sen osalta tehdyt päätökset tuomioistuimissa. GfBk:n Bundesfinanzhofiin tekemän Revision-valituksen yhteydessä Bundesfinanzhof päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää

unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Ovatko [kuudennen direktiivin] 13 artiklan B kohdan d alakohdan 6 alakohdassa tarkoitettua käsitettä ’erityisten sijoitusrahastojen hallinnointi’ tulkittaessa erityisen sijoitusrahaston ulkopuolisen hallinnoijan palvelut ainoastaan silloin riittävän erityisiä ja siten verosta vapautettuja, kun

- a) hallinnoija suorittaa hallinnointia eikä ainoastaan neuvontaa tai kun
- b) hallinnoijan palvelut eroavat luonteeltaan muista palveluista tässä säännöksessä kuvatus verovapaudelle luonteenomaisen erityispiirteen mukaisesti tai kun
- c) hallinnoijan toimeksianto perustuu tehtävien siirtoon muutetun direktiivin 85/611/ETY 5 g artiklan nojalla?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

19 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kysymyksellään lähinnä sitä, kuuluvatko – ja millä edellytyksin – ulkopuolisen henkilön pääomasijoitusyhtiölle tarjoamat arvopaperisijoittamista koskevat neuvontapalvelut käsitteen ”erityisten sijoitusrahastojen hallinnointi” alaan, jolloin voidaan soveltaa kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan d alakohdan 6 alakohdassa säädettyä vapautusta.

20 Tästä on heti alkuun huomautettava, että ulkopuolisen hallinnoijan tarjoamat hallinnointipalvelut kuuluvat lähtökohtaisesti kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan d alakohdan 6 alakohdan soveltamisalaan, koska kyseisessä 6 alakohdassa tarkoitettu erityisten sijoitusrahastojen hallinnointi määritellään tarjottujen palvelujen luonteen eikä palvelujen tarjoajan tai vastaanottajan avulla (ks. vastaavasti asia C-169/04, Abbey National, tuomio 4.5.2006, Kok., s. I-4027, 66–69 kohta).

21 Jotta ulkopuolisen hallinnoijan suorittamia hallinnointipalveluja voitaisiin pitää kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan d alakohdan 6 alakohdassa tarkoitettuina ”verosta vapautettuina liiketoimina”, niiden on kokonaisuutena arvioiden muodostettava erillinen kokonaisuus ja niiden on oltava erityisiä ja olennaisia osatekijöitä erityisten sijoitusrahastojen hallinnoinnille (ks. vastaavasti em. asia Abbey National, tuomion 70–72 kohta).

22 Tämän jälkeen on todettava niistä liiketoimista, jotka ovat tunnusomaisia yhteissijoitusyritysten toiminnalle, direktiivin 85/611 1 artiklan 2 kohdasta ilmenevän, että yhteissijoitusyritysten liiketoimet muodostuvat yleisöltä hankittujen varojen yhteisestä sijoittamisesta arvopapereihin. Yhteissijoitusyritykset muodostavat nimittäin niillä varoilla, jotka merkitsijät maksavat osuuksien oston yhteydessä, merkitsijöiden lukuun ja palkkiota vastaan siirtokelpoisista arvopapereista koostuvia salkkuja ja hoitavat niitä niiden lukuun (ks. vastaavasti asia C-8/03, BBL, tuomio 21.10.2004, Kok., s. I-10157, 42 kohta; em. asia Abbey National, tuomion 61 kohta ja asia C-44/11, Deutsche Bank, tuomio 19.7.2012, 32 kohta). Salkunhoitoon liittyvien tehtävien lisäksi yhteissijoitusyrityksille tunnusomaisia tehtäviä ovat myös direktiivin 85/611, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2001/107, liitteessä II olevan otsikon ”Hallinnoiminen” alla mainittujen tehtävien kaltaiset yhteissijoitusyritysten hallintotehtävät itsessään (ks. em. asia Abbey National, tuomion 64 kohta).

23 Edellä esitetystä seuraa, että jotta voidaan määrittää, kuuluvatko ulkopuolisen henkilön pääomasijoitusyhtiölle tarjoamat arvopaperisijoittamista koskevat neuvontapalvelut käsitteen ”erityisten sijoitusrahastojen hallinnointi” alaan, jolloin voidaan soveltaa kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan d alakohdan 6 alakohdassa säädettyä vapautusta, on selvitettävä – kuten

julkisasiamies on huomauttanut ratkaisuehdotuksensa 27 ja 31 kohdassa –, onko ulkopuolisen henkilön tarjoamalla arvopaperisijoittamista koskevalla neuvontapalvelulla luontainen yhteys pääomasijoitusyhtiölle ominaiseen toimintaan siten, että sillä täytetään erityisen sijoitusrahaston hallinnoinnin erityiset ja olennaiset tehtävät.

24 Tästä on korostettava, että palveluilla, jotka muodostuvat varallisuuseriä koskevien osto- ja myyntisuositusten osoittamisesta pääomasijoitusyhtiölle, on luontainen yhteys pääomasijoitusyhtiölle tunnusomaiseen toimintaan, jona on – kuten tämän tuomion 22 kohdassa on huomautettu – yleisöltä hankittujen varojen yhteinen sijoittaminen arvopapereihin.

25 Se, että neuvonta- ja tiedotuspalveluja ei ole lueteltu direktiivin 85/611, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2001/107, liitteessä II, ei estä sisällyttämistä niitä sellaisten erityisten palvelujen ryhmään, jotka kuuluvat kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan d alakohdan 6 alakohdassa tarkoitettujen erityisten sijoitusrahastojen ”hallinnointia” koskeviin toimintoihin, sillä direktiivin 85/611, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2001/107, 5 artiklan 2 kohdassa korostetaan, että mainitun liitteen luettelo ”ei ole tyhjentävä”.

26 Myöskään se, että ulkopuolisen henkilön tarjoamalla neuvonta- ja tiedotuspalveluilla ei muuteta rahaston oikeudellista ja taloudellista tilannetta, ei ole esteenä sille, että ne kuuluvat kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan d alakohdan 6 alakohdassa tarkoitettujen erityisten sijoitusrahastojen hallinnoinnin käsitteen alaan.

27 On näet huomautettava, että edellä mainitussa asiassa Abbey National annetun tuomion 26, 63 ja 64 kohdassa on todettu, ettei pelkästään sijoitusten hoito, johon kuuluu hoidettavien varojen valinta ja luovuttaminen, vaan myös sellaiset hallinto- ja kirjanpito palvelut, kuten tuottojen ja rahasto-osuuksien tai -osakkeiden hintojen laskenta, varojen arviointi, kirjanpito, tuottojen jakamiseksi tarvittavien ilmoitusten laatiminen, tietojen ja dokumenttien toimittaminen säännöllisin väliajoin julkaistavia tilinpäätöksiä, veroilmoituksia, tilastoja ja arvonnalisäveroilmoituksia varten sekä tuottoennusteiden laatiminen, kuuluvat erityisen sijoitusrahaston hallinnoinnin käsitteen alaan. Merkitystä ei siis ole sillä, että – kuten pääasiassa – kyseisen pääomasijoitusyhtiön tehtävänä on panna täytäntöön GfBk:n antamat varallisuuserien ostoa ja myyntiä koskevat suositukset sen jälkeen, kun on tarkastettu, ettei sijoitusrajoituksia ole rikottu.

28 Kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan d alakohdan 6 alakohdan sanamuodolla ei myöskään lähtökohtaisesti suljeta pois sitä, että sijoitusrahastojen hallinnointi jakautuu useisiin toisistaan erillisiin palveluihin, jotka tällöin saattavat kuulua tuossa säännöksessä tarkoitettun käsitteen ”erityisten sijoitusrahastojen hallinnointi” alaan ja joihin saatetaan soveltaa siinä säädettyä vapautusta silloinkin, kun ne suorittaa ulkopuolinen hallinnoija (ks. em. asia Abbey National, tuomion 67 kohta), kunhan kullakin mainituista palveluista täytetään erityisen sijoitusrahaston hallinnoinnin erityiset ja olennaiset tehtävät. Kuten tämän tuomion 24 kohdassa on huomautettu, tästä on kuitenkin kyse ulkopuolisen henkilön pääomasijoitusyhtiölle antamien varallisuuserien ostoa ja myyntiä koskevien suositusten osalta.

29 On myös korostettava, ettei neuvonta- ja tiedotuspalveluiden sisällyttämisellä sellaisten erityisten palvelujen ryhmään, jotka kuuluvat kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan d alakohdan 6 alakohdassa tarkoitettuihin erityisen sijoitusrahaston ”hallinnointia” koskeviin toimintoihin, voida loukata verotuksen neutraalisuuden periaatetta sillä perusteella, että sellaisille luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille, jotka sijoittavat rahansa suoraan osakkeisiin, tarjotut neuvontapalvelut ovat puolestaan arvonnalisäverollisia.

30 On näet huomautettava, etteivät sijoittajat, jotka sijoittavat omaisuuttaan suoraan arvopapereihin, ole arvonnalisäverovelvollisia ja että kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan d alakohdan 6 alakohdassa säädetyn, erityisten sijoitusrahastojen hallinnointiin liittyvien liiketoimien

verosta vapauttamisen tavoitteena on helpottaa piensijoittajien yhteissijoitusyritysten avulla harjoittamaa arvopaperisijoittamista siten, että arvonlisäverosta aiheutuvat kustannukset jäävät pois, sen varmistamiseksi, että yhteinen arvonlisäverojärjestelmä on neutraali silloin, kun on valittava, tehdäänkö sijoitus suorana sijoituksena arvopapereihin vai yhteissijoitusyrityksen välityksellä (ks. em. asia Abbey National, tuomion 62 kohta ja asia C-363/05, JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust ja The Association of Investment Trust Companies, tuomio 28.6.2007, Kok., s. I-5517, 45 kohta).

31 Ulkopuolisen henkilön tarjoamien sijoitusneuvontapalvelujen katsomisella arvonlisäverollisiksi suosittaisiin lisäksi pääomasijoitusyhtiöitä, joilla on omat sijoitusneuvonantajansa, niiden pääomasijoitusyhtiöiden vahingoksi, jotka päättävät turvautua ulkopuolisiin henkilöihin. Verotuksen neutraalisuuden periaate aiheuttaa kuitenkin sen, että toimijoiden on voitava valita se toimintamalli, joka tiukasti taloudelliselta kannalta katsoen soveltuu niille parhaiten, ilman sitä vaaraa, että niiden liiketoimet suljettaisiin kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan d alakohdan 6 alakohdassa säädetyn verosta vapauttamisen ulkopuolelle (em. asia Abbey National, tuomion 68 kohta).

32 Lopuksi on todettava, ettei sillä, että ulkopuolisen hallinnoijan toimeksianto ei perustu tehtävien siirtoon direktiivin 85/611, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2001/107, 5 g artiklan nojalla, voi olla vaikutusta mainitun ulkoisen hallinnoijan tarjoamien neuvonta- ja tiedotuspalvelujen sisällyttämiseen sellaisten erityisten palvelujen ryhmään, jotka kuuluvat kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan d alakohdan 6 alakohdassa tarkoitettuihin erityisen sijoitusrahaston "hallinnointia" koskeviin toimintoihin. Pääasiassa neuvontapalvelut on tosin tarjonnut GfBk, vaikka direktiivin 85/611 voimassa olevan version mukaan rahastoyhtiöt eivät saaneet siirtää toimivaltuuksia ulkopuolisille henkilöille liiketoimintansa tehostamiseksi. Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä kuitenkin ilmenee, että verotuksen neutraalisuuden periaate estää sen, että laillisia ja laittomia liiketoimia kohdellaan arvonlisäverotuksessa eri tavalla (ks. mm. asia C-283/95, Fischer, tuomio 11.6.1998, Kok., s. I-3369, 21 kohta ja asia C-381/09, Curia, määräys 7.7.2010, Kok., s. I-91*, 18, 21 ja 23 kohta).

33 Edellä esitetyn perusteella kysymykseen on vastattava, että kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan d alakohdan 6 alakohtaa on tulkittava siten, että ulkopuolisen henkilön pääomasijoitusyhtiölle, joka on erityisen sijoitusrahaston hallinnoija, tarjoamat arvopaperisijoittamista koskevat neuvontapalvelut kuuluvat käsitteen "erityisten sijoitusrahastojen hallinnointi" alaan, jolloin voidaan soveltaa mainitussa säännöksessä säädettyä vapautusta, vaikka ulkopuolisen henkilön toimeksianto ei perustukaan tehtävien siirtoon direktiivin 85/611, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2001/107, 5 g artiklan nojalla.

Oikeudenkäyntikulut

34 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta – yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste – 17.5.1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY 13 artiklan B kohdan d alakohdan 6 alakohtaa on tulkittava siten, että ulkopuolisen henkilön pääomasijoitusyhtiölle, joka on erityisen sijoitusrahaston hallinnoija, tarjoamat arvopaperisijoittamista koskevat neuvontapalvelut kuuluvat käsitteen "erityisten sijoitusrahastojen hallinnointi" alaan, jolloin voidaan soveltaa mainitussa säännöksessä säädettyä vapautusta, vaikka ulkopuolisen henkilön

toimeksianto ei perustukaan tehtävien siirtoon arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 20.12.1985 annetun neuvoston direktiivin 85/611/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 21.1.2002 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/107/EY, 5 g artiklan nojalla.

Allekirjoitukset

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.